

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/16/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117223094
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8117223094.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD., v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX D. – E., právne zastúpeného JUDr. Michalom Feciľakom, advokátom, so sídlom Jesenná 8, 080 05 Prešov, IČO: 37941623, proti žalovaným: 1./ LENAD Invest s. r. o., so sídlom Zlatobanská 11613/16, 080 05 Prešov, IČO: 44 077 891, právne zastúpenému AK – TARABČÁK s.r.o., so sídlom Hlavná 13, 080 01 Prešov, IČO: 36 859 109, 2./ F. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, E. I., J. K., L., o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 4.533,71 eur s príslušenstvom, o odvolaniach žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 16C/47/2017-303 z 28. septembra 2021 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok v napadnutom II. a III. výroku v časti istiny.

II. Zrušuje rozsudok v napadnutom II. a III. výroku v časti úroku z omeškania a v napadnutom IV. výroku a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Prešov 6. novembra 2017 proti žalovanému v 1. rade (pôvodne ako jedinému žalovanému) domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 4.533,71 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 7. novembra 2017 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že bol výlučným vlastníkom parcely KN-E č. XXX, druh pozemku orná pôda o výmere 2149 m² zapísanej na LV č. XXXX pre k. ú. E.. Keďže na tejto parcele sa nachádzajú rôzne stavby, ktoré sú vo vlastníctve iných subjektov, bola táto parcela zameraná a 30. marca 2017 bol M. N. G. vyhotovený geometrický plán č. XXX/XXXX, ktorý bol overený Okresným úradom Prešov, Katastrálnym odborom 19. apríla 2017 pod č. I./XX, pričom z parcely KN-E č. XXX boli vytvorené parcely KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 142 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 26 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 293 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 56 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 45 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 63 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 26 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 84 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 17 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 73 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 81 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1 m², KN-C č. XXXX/X, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 83 m², KN-C č. XXXX/X, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 233 m² a KN-C č. XXXX/X, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 149 m². Žalovaný v 1. rade užíva parcelu KN-C č. XXXX/X tak, že sa na nej nachádza kravín

so súpisným číslom 11614 zapísaný na LV č. XXXX pre k. ú. E., ktorý je v jeho vlastníctve a parcelu KN-C č. XXXX/XX ako prístupovú cestu ku kravínu v jeho vlastníctve. Žalovaný v 1. rade užíva tieto pozemky bez právneho dôvodu (bez toho, aby mal s ním uzatvorenú nájomnú zmluvu), čím sa na jeho úkor bezdôvodne obohacuje. Predmetnou žalobou sa domáha voči žalovanému v 1. rade vydania bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemkov o výmere 261 m² (parcelu H. XXXX/X o výmere 233 m² a 1/3 parcely KN-C č. XXXX/XX o výmere 84 m², čo predstavuje 28 m²) za obdobie od 7. novembra 2015 do 6. novembra 2017 (vrátane). Znalecký ústav Technickej univerzity v Košiciach, Stavebná fakulta, so sídlom Vysokoškolská 4, 042 00 Košice súkromným znaleckým posudkom č. XX z 11. septembra 2017 stanovil všeobecnú hodnotu nájmu pozemkov – parcely KN-C č. XXXX/X a H. č. XXXX/XX v roku 2015 vo výške 8,73 eur/m²/rok, v roku 2016 vo výške 8,70 eur/m²/rok a v roku 2017 vo výške 8,66 eur/m²/rok. Žalovaná suma pozostáva zo sumy 343,34 eur (za 55 dní v roku 2015), zo sumy 2.270,70 eur (za rok 2016) a zo sumy 1.919,67 eur (za 310 dní v roku 2017).

Žalobca podaním z 5. augusta 2019 navrhol zmenu žaloby v tom zmysle, že rozšíril uplatnené právo na vydanie bezdôvodného obohatenia za neoprávnené užívanie vyššie uvedených pozemkov v jeho vlastníctve aj za obdobie nasledujúce po 6. novembri 2017, tzn. za obdobie od 7. novembra 2017 do 5. augusta 2019. Čo sa týka výšky uplatneného nároku za neoprávnené užívanie pozemkov, a to parcely KN-C č. XXXX/X a H. O. XXXX/XX nachádzajúcich sa v k. ú. E., vychádzal zo záverov súkromného znaleckého posudku č. XX z 11. septembra 2017, ktorý vypracoval Znalecký ústav: Technická univerzita v Košiciach, Stavebná fakulta a ktorým bola stanovená všeobecná hodnota nájmu týchto pozemkov v roku 2017 na sumu 8,66 eur/m²/ročne. Bezdôvodné obohatenie za užívanie parcely KN-C č. XXXX/X o výmere 233 m² v k. ú. E. v období od 7. novembra 2017 do 5. augusta 2019 (637 dní) predstavuje v roku 2017 (za 55 dní) sumu vo výške 304,05 eur, v roku 2018 (za 365 dní) sumu vo výške 2.017,78 eur a v roku 2019 (za 217 dní) sumu vo výške 1.199,61 eur. Bezdôvodné obohatenie za užívanie parcely KN-C č. XXXX/XX v časti 28 m² v k. ú. E. v období od 7. novembra 2017 do 5. augusta 2019 (637 dní) predstavuje v roku 2017 (za 55 dní) sumu vo výške 36,54 eur, v roku 2018 (za 365 dní) sumu vo výške 242,48 eur a v roku 2019 (za 217 dní) sumu vo výške 144,16 eur. Za pôvodné žalované obdobie predstavuje bezdôvodné obohatenie za neoprávnené užívanie pozemkov v jeho vlastníctve zo strany žalovaného v 1. rade (rovnajúce sa výške nájmu pozemkov) sumu vo výške 4.533,71 eur a za pokračujúce obdobie od 7. novembra 2017 do 5. augusta 2019 predstavuje sumu vo výške 3.944,62 eur, čo spolu predstavuje sumu vo výške 8.478,33 eur. Súd uznesením č. k. 16C/47/2017-258 pripustil zmenu žaloby tak, že „Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 8.478,33 eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.533,71 eur od 07.11.2017 do zaplattenia a ročným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.944,62 eur od 08.08.2019 do zaplattenia“. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 16. októbra 2019.

Žalobca sa návrhom na zmenu žaloby a na pristúpenie subjektu na strane žalovaného z 8. novembra 2019 domáhal, aby z dôvodu, že stavba kravína so súpisným číslom XXXXX bola predmetom kúpnej zmluvy a jej výlučnou vlastníčkou sa stala F. G., rod P. sa žalovanou v 2. rade stala F. G. a aby súd pripustil zmenu žaloby v znení „Žalovaný v 1. rade je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 5.196,31 eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.533,71 eur odo dňa 07.11.2017 do zaplattenia a ročným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 662,60 eur odo dňa 09.08.2019 do zaplattenia. Žalovaný v 2. rade je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 3.282,02 eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.282,02 eur odo dňa 08.11.2019 do zaplattenia. Súd návrhu žalobcu na pristúpenie subjektu na strane žalovaného a na zmenu žaloby uznesením, č. k. 16C/47/2017-266 z 10. decembra 2019 vyhovel.

4. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zastavil konanie v časti o zaplattenie 860,18 eur, uložil žalovanému v 1. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi 4.336,13 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.673,53 eur od 7. novembra 2017 do zaplattenia a s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 662,60 eur od 9. augusta 2019 do zaplattenia, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, uložil žalovanej v 2. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi 3.282,02 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.282,02 eur od 8. novembra 2019 do zaplattenia, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, priznal žalobcovi voči žalovaným

nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a § 107 ods. 1, § 123, § 451, § 456 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“). Úroky z omeškania priznal súd žalobcovi v súlade s ustanovením § 517 ods. 1 prvá veta, ods. 2 Občianskeho zákonníka a ustanovením § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie skutkovo odôvodnil tým, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. E. zapísaných na LV č. XXXX, okrem iného aj parcely KN-E č. XXX, druh pozemku orná pôda o výmere 2149 m². Keďže na tejto parcele sa nachádzajú rôzne stavby, ktoré sú vo vlastníctve iných subjektov, bola táto parcela zameraná a 30. marca 2017 bol M. N. G. vyhotovený geometrický plán č. XXX/XXXX, ktorý bol overený Okresným úradom Prešov, Katastrálnym odborom 19. apríla 2017 pod č. I./XX, pričom z parcely KN-E č. XXX boli vytvorené parcely KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 142 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 26 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 293 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 56 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 45 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 63 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 26 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 84 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 17 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 73 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 81 m², KN-C č. XXXX/XX, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1 m², KN-C č. XXXX/X, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 83 m², KN-C č. XXXX/X, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 233 m² a KN-C č. XXXX/X, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie o výmere 149 m². Žalovaný v 1. rade užíva parcelu KN-C č. XXXX/X tak, že sa na nej nachádza kravín so súpisným číslom XXXXX zapísaný na LV č. XXXX pre k. ú. E., ktorý je v jeho vlastníctve a parcelu KN-C č. XXXX/XX ako prístupovú cestu ku kravínu v jeho vlastníctve. Žalovaný v 1. rade užíva tieto pozemky bez právneho dôvodu (bez toho, aby mal so žalobcom uzatvorenú nájomnú zmluvu). Žalovaná v 2. rade je výlučnou vlastníčkou kravína so súpisným číslom XXXXX nachádzajúcej sa na parcele KN-C č. XXXX/X, pričom túto stavbu nadobudla na základe vkladu do katastra nehnuteľnosti č. Q./XXXX pod č. zmeny XXX/XX vykonanej 22. februára 2018. Podľa znaleckého posudku č. XX vypracovaného Technickou univerzitou v Košiciach nájomná hodnota za mernú jednotku podľa rokov pri pozemku C-KN č. XXXX/XX o výmere 84 m² predstavuje za rok 2015 sumu 8,73 eur/m²/rok, za rok 2016 sumu 8,70 eur/m²/rok a za rok 2017 sumu 8,66 eur/m²/rok. Rovnako nájomná hodnota za mernú jednotku podľa rokov za pozemok C-KN č. XXXX/X o výmere 233 m² predstavuje za rok 2015 sumu 8,73 eur/m²/rok, za rok 2016 sumu 8,70 eur/m²/rok a za rok 2017 sumu 8,66 eur/m²/rok. Podľa znaleckého posudku č. X/XXXX vypracovaného znalkyňou M. R. H. nájomné za pozemky v k. ú. E. zapísaných na LV č. XXXX za rok 2010 predstavuje 1,610 eur/m²/ročne a za rok 2011 predstavuje 1,579 eur/m²/ročne. Podľa znaleckého posudku č. XX/XXXX vypracovaného obchodnou spoločnosťou znalci, s. r. o. bolo nájomné v rokoch 2010 a 2011 vo výške od 1,579 eur/m²/ročne do 1,610 eur/m²/ročne.

7. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil tým, že pri určovaní výšky bezdôvodného obohatenia vychádzal zo znaleckého posudku č. XX vypracovaného Technickou univerzitou v Košiciach, na závery ktorého odkazuje. Zároveň bol znalec participujúci na vypracovaní tohto znaleckého posudku vypočítaný pred súdom právnymi zástupcami strán sporu, kedy vyčerpávajúco zodpovedal na kladené otázky. Subjektívna nespokojnosť strany sporu so závermi znaleckého posudku sama osebe nijako neznižuje validitu tohto posudku. Aj keď právny zástupca na jednej strane nesúhlasil so závermi znaleckého posudku predloženého žalujúcou stranou, na druhej strane poukazoval na závery znaleckých posudkov vypracovaných znalkyňou M. H. a obchodnou spoločnosťou znalci, s. r. o. predložených v konaní vedenom pod sp. zn. 9C/7/2012, v ktorých však bolo posudzované obdobie rokov 2010 a 2011 a v danej veci bolo požadované bezdôvodné obohatenie od roku 2015 do budúcnosti. Znalecký posudok č. XX vypracovaný Technickou univerzitou v Košiciach okrem skorších období obsahuje aj prepočty za ďalšie obdobia až do roku 2017 vrátane.

Súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie 860,18 eur zastavil, pretože žalovaný v 1. rade túto sumu žalobcovi uhradil.

9. Súd prvej inštancie posúdil námietku premlčania vznesenú žalovaným v 1. rade ako nedôvodnú, a preto priznal žalobcovi bezdôvodné obohatenie za obdobie od 7. novembra 2015 do 5. augusta 2019. Súd vychádzajúc zo záverov znaleckého posudku č. 19 vypracovaného Technickou univerzitou v Košiciach rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku II. a III. tohto rozsudku. V danom prípade žalobca od žalovaného v 1. rade požadoval úroky z omeškania od nasledujúceho dňa po dni doručenia žaloby súdu, t. j. od 7. novembra 2017 vo výške 5 % ročne a po zmene žaloby od 9. augusta 2019 (doručenka na č. I. 256 spisu), resp. od 08.11.2019 (doručenie zmeny žaloby súdu) vo vzťahu k žalovanej v 2. rade, čo zodpovedalo úrokom z omeškania s ohľadom na vznik právneho vzťahu, preto súd priznal úroky z omeškania tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku. K námietke žalovaného v 1. rade, od kedy plynie lehota pre omeškanie vo vzťahu k žalovanému v 1. rade považoval za nutné uviesť, že žaloba bola prevzatá žalovaným v 1. rade 21. novembra 2017 s dňom uloženia zásielky 7. november 2017 (č. I. 202 spisu).

10. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1, ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a priznal úspešnému žalobcovi právo na náhradu trov konania voči žalovaným v rozsahu 100 % z priznanej sumy, o výške ktorej rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

11. Proti rozsudku v rozsahu výroku o povinnosti žalovaného v 1. rade zaplatiť žalobcovi 4.336,13 eur s príslušenstvom a výroku o trovách konania podal včas odvolanie žalovaný v 1. rade, a to z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. b), písm. f) a písm. h) CSP, teda, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nametané porušenie práva na spravodlivý proces vzhliadol žalovaný v 1. rade v tom, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku vôbec nezaoberal ani nevysporiadal s procesnými návrhmi žalobcu z 9. augusta 2019 a 8. novembra 2019 a súčasne rozhodol o pripustení navrhovaných zmien bez toho, aby mu umožnil sa k týmto zmenám vyjadriť. Okrem toho súd doposiaľ nerozhodol o späťvzátí návrhu žalobcu voči nemu za obdobie od 22. februára 2018 do 5. augusta 2019, ktorý obsahovo vyplýva z návrhu žalobcu z 8. novembra 2019 a podľa ktorého časť nároku, ktorý si pôvodne uplatňoval voči nemu, presunul na žalovanú v 2. rade bez toho, aby bol znížený nárok uplatňovaný voči nemu o sumu zodpovedajúcu obdobiu od 22. augusta 2018 do 1. augusta 2019. Taktiež sa mala táto skutočnosť prejavovať vo výroku o trovách konania, pretože podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Ďalej žalovaný v 1. rade tvrdil, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozsudku vôbec nevysporiadal s ním vznesenou námietkou nedostatku jeho pasívnej legitimácie, keďže nebol vlastníkom cesty nachádzajúcej sa na parcele C-KN č. XXXX/XX, ktorá je verejne prístupná a môže byť užívaná aj inými osobami a z ktorej si žalobca uplatňoval nárok aj napriek tomu, že túto cestu v rozhodnom období neužíval, lebo neužíval ani kravín nachádzajúci sa na parcele C-KN č. XXXX/X. V nadväznosti na to konštatoval, že žalobca nepreukázal, že on je vlastníkom cesty a k tomuto jeho skutkovému tvrdeniu žalobca nevzniesol ani žiadne výhrady, ani ju výslovne nepoprel, preto by podľa neho mala byť táto skutková okolnosť posúdená v zmysle ustanovenia § 151 ods. 1 CSP ako nesporná a z toho mal súd pri rozhodovaní vychádzať. Ak sa súd touto otázkou nezaoberal a ani sa s ním vznesenou námietkou nevysporiadal, rozsudok je založený na nesprávnych skutkových zisteniach a na nesprávnom právnom názore na jeho zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. Rovnako nesprávne podľa jeho názoru posúdil súd prvej inštancie otázku nároku na úrok z omeškania, keď priznal žalobcovi úrok z omeškania od 7. novembra 2017, hoci sám v odseku 46. odôvodnenia napadnutého rozsudku konštatuje, že žaloba bola prevzatá žalovaným v 1. rade 21. novembra 2017. Súd pravdepodobne priznal žalobcovi úrok z omeškania od 7. novembra 2017, kedy bola zásielka obsahujúca žalobu uložená na pošte. Avšak deň uloženia na pošte nielenže nie je dňom doručenia, ak bola zásielka prevzatá v úložnej lehote, ale z napadnutého rozsudku ani nie je zrejmé, podľa ktorého zákonného ustanovenia tak súd rozhodol. Žalovaný ako pochybenie súdu prvej inštancie vyhodnotil aj to, že súd na pojednávaní konanom 7. septembra 2021 vyslovil predbežné právne posúdenie, od ktorého sa

v odôvodnení rozsudku odklonil bez toho, aby zdôvodnil, čo uňho spôsobilo taký zásadný názorový obrat a tým mu znemožnil uplatniť jeho právo na ďalšie návrhy na dôkazy, ktoré nepovažoval za potrebné spoliehajúc sa na vyslovený právny názor súdu. Vyslovený predbežný právny názor, ktorý vyplýva zo zvukového záznamu z pojednávania a v zápisnici zachytený nie je, je taký, že sudca sa mieni pridržiavať znaleckých posudkov, ktoré boli vypracované v konaní vedenom pod sp. zn. 9C/7/2012 a právneho názoru vysloveného v tomto konaní ako vo vzťahu k metóde, z ktorej znalci vychádzali, tak aj k výške. Z tohto predbežného právneho názoru jednoznačne vyplýva, že súd nehodlal akceptovať znalecký posudok predložený žalobcom, ktorý vychádzal z porovnávacej metódy, kedy boli porovnávané pozemky neporovnateľné s pozemkom, ktorý bol predmetom žaloby a ktorý nebol akceptovaný v konaní vedenom pod sp. zn. 9C/7/2012. Pokiaľ mu súd vytýkal, že mu nič nebránilo predložiť znalecký posudok, zrejme zabudol, že znalecký posudok predložený žalobcom zahŕňal iba obdobie do 1. septembra 2017 a že po rozšírení žaloby bolo žalované obdobie od 7. novembra 2015 do 5. augusta 2019 a po pripustení zmeny žaloby bol voči nemu uplatnený nárok do 21. februára 2018. Teda za obdobie od 1. septembra 2017 do 21. februára 2018 nie je doložená výška bezdôvodného obohatenia znaleckým posudkom, čo súd už žalobcovi nevytkol a nezamietol žalobu z dôvodu, že nepredložil znalecký posudok za toto obdobie. Súd nemal akceptovať znalecký posudok vypracovaný Technickou univerzitou v Košiciach, pretože je založený na porovnávaní neporovnateľných pozemkov, je neobjektívny a v porovnaní so znaleckými posudkami v konaní vedenom pod sp. zn. 9C/7/2012 nie je dôkazom preukazujúcim nárok žalobcu. Na základe uvedených skutočností žalovaný v 1. rade navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobu voči nemu zamietol a priznal mu nárok na náhradu trov konania.

12. Proti rozsudku v rozsahu výroku o povinnosti žalovanej v 2. rade zaplatiť žalobcovi 3.282,02 eur s príslušenstvom a výroku o trovách konania podala včas odvolanie žalovaná v 2. rade. Namietala, že jej materinský jazyk je ukrajinčina, po slovensky nerozumie a súd jej poslal všetky dokumenty výlučne v slovenčine. V období od 22. februára 2018 do 19. novembra 2019 vlastnila v k. ú. E. stavbu (stavby) kravína so súpisným číslom XXXXX nachádzajúca sa na parcelách č. XXXX/X o výmere 606 m², č. XXXX/X o výmere 126 m² a č. XXXX/X o výmere 124 m². Tieto budovy sú nebytovými priestormi, v rokoch 2017 až 2019 boli v havarijnom stave, a preto v nich nevykonávala žiadnu obchodnú ani inú činnosť. Taktiež nikdy nepoužívala pozemky priľahlé k týmto budovám. Za celé obdobie, čo tieto objekty vlastnila, z nich nemala žiadny peňažný príjem. Domnievala sa, že výraz „bezdôvodné obohatenie“ znamená získanie finančného prospechu, nie teoretickú možnosť získania finančného prospechu. Na základe uvedených skutočností žalovaná v 2. rade žiadala, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konania a nové rozhodnutie a aby jej zaslal informáciu o konkrétnej výške (v eurách) súdnych poplatkov v tomto konaní a bankovom účte, na ktorý môže platiť z Ukrajiny.

13. K odvolaniu žalovaného v 1. rade sa písomne vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že podanie z 5. augusta 2019 bolo z jeho strany doručované aj žalovanému v 1. rade, o čom oboznámil súd podaním z 15. augusta 2019, spoločne s ktorým predložil doručenkou preukazujúcu doručenie zmeny žaloby 7. augusta 2019. Zmenou žaloby realizuje žalobca svoje oprávnenie nakladať so žalobou podľa vlastného uváženia, pričom na jej zmenu je potrebný súhlas súdu (nie žalovaného), ktorý zmenu žaloby nepripustí v prípadoch predpokladaných ustanovením § 143 CSP a navyše súd v jednotlivých uzneseniach skonštatoval, že nevidí dôvody, ktoré by bránili pripusteniu jednotlivých zmien. Keďže akékoľvek (čo aj len hypotetické) vyjadrenie žalovaného v 1. rade k návrhu na zmenu žaloby by podľa jeho názoru nemalo vplyv na výsledok rozhodovacej činnosti súdu pri posudzovaní návrhu na zmenu žaloby, k porušeniu práv žalovaného v 1. rade nemohlo dôjsť. Okrem toho medzi jednotlivými zmenami žaloby nedošlo k žiadnemu úkonu, či už súdu alebo jednotlivých žalovaných, a teda o žalobe v znení pripustenom uznesením z 26. septembra 2019 sa v skutočnosti ani nekonalo, v dôsledku čoho podľa jeho názoru túto skutočnosť nebolo potrebné uvádzať ani vo výroku napádaného rozsudku. Ak žalovaný v 1. rade vzniesol námietku svojej pasívnej vecnej legitímácie k pozemku zodpovedajúcemu prístupovej ceste, zdôrazňuje, že je logické a v zásade platí, že k budovám je potrebné zabezpečiť aj prístup tak, aby ich bolo možné užívať či vykonávať drobné opravy a rekonštrukcie. Aj táto skutočnosť bola rozhodujúca pri podávaní žaloby, nakoľko prístup k budove kravína vedie cez jeho pozemok. Pokiaľ žalovaný v 1. rade poukazoval na predbežné právne posúdenie vyslovené súdom prvej inštancie na pojednávaní konanom 7. septembra 2021, týmto posúdením súd nie je striktné viazaný. Žalovaný v 1. rade na základe takéhoto predbežného právneho posúdenia mal a mohol očakávať, že jeho nárok je daný, čo sa v konečnom dôsledku prejavilo v napádanom rozhodnutí. Otáznou bola výška jeho nároku, nie samotný nárok, ktorý bol v podstate nesporný. Navyiac po tom, ako súd prvej inštancie vec predbežne právne posúdil,

jeho právny zástupca uviedol, že počas konania a na základe vykonaných dôkazov sa bude usilovať o zmenu vysloveného predbežného právneho posúdenia, k čomu aj došlo, keď napr. aj prostredníctvom výsluchu znalca D. M. M. P., D. dokázal presvedčiť súd, že čo sa týka výšky jeho nároku, nie je správne vychádzať a poukazovať na iné konanie, konkrétne na konanie vedené pod sp. zn. 9C/7/2012 a už vôbec nebolo správne vychádzať zo znaleckých posudkov, ktoré určovali všeobecnú hodnotu nájmu pozemkov v rokoch 2010 a 2011. Hoci je pravdou, že znalecký posudok č. XX vypracovaný Technickou univerzitou v Košiciach nehodnotil obdobie rokov 2018 a 2019, niet dôvodu, prečo by sa jeho závery nemohli vzťahovať aj na toto následné obdobie, keď je zjavné, že v rokoch 2015 až 2017 bola hodnota nájomného ustálená na de facto totožnej sume, oscilujúcej okolo hodnoty 8,70 eur/m²/ročne. Tým istým podaním sa žalobca vyjadril aj k odvolaniu žalovanej v 2. rade, pričom uviedol, že námietka žalovanej v 2. rade spočívajúca v porušení jej práva konať pred súdom v materinskom jazyku sa nezakladá na pravde, nakoľko uznesením z 10. mája 2021 bola do konania pribratá tlmočnica z ukrajinského jazyka A. D. N. G., S.. Účelovosť tejto jej námietky potvrdzuje aj zápisnica o pojednávaní konanom 7. septembra 2021, podľa ktorej žalovaná v 2. rade písomne ospravedlnila svoju neúčasť na pojednávaní a zároveň súhlasila, aby sa konalo bez jej prítomnosti. Na základe uvedených skutočností žalobca žiadal, aby odvolací súd zamietol odvolania žalovaných, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a jemu priznal náhradu trov odvolacieho konania.

14. K vyjadreniu žalobcu podal žalovaný v 1. rade odvolaciu repliku, v ktorej uviedol, že to, či žalobca doručoval návrh na zmenu žaloby pred jeho odoslaním súdu aj jemu, nemá na povinnosť súdu žiadny vplyv. Povinnosťou súdu po podaní návrhu na zmenu žaloby bolo zaslať toto podanie jemu, keďže ním dochádzalo aj k späťvzatiu žaloby. Žalovaný neudeluje súhlas so zmenou žaloby, okrem prípadu, že ide o späťvzatie, ale má právo sa k návrhu zmeny, podobne ako k žalobe samotnej, vyjadriť. Toto právo mu bolo upreté. Prístup k budove na opravy a rekonštrukcie nepotreboval, pretože v tomto období bola budova prázdna a nevyužívala sa, pričom má za to, že pre získanie bezdôvodného obohatenia musí byť pozemok aj reálne využívaný, inak k bezdôvodnému obohateniu nedochádza.

15. Žalovaná v 2. rade nepodala k vyjadreniu žalobcu odvolaciu repliku.

16. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa ust. § 34 CSP, v zmysle zásad ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasledujúce CSP bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolania žalovaných sú čiastočne dôvodné.

17. K odvolacím námietkam žalovaného v 1. rade odvolací súd uvádza nasledovné.

18. Odvolací súd hodnotí ako nedôvodnú námietku žalovaného v 1. rade, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozsudku vôbec nezaoberal ani nevysporiadal s procesnými návrhmi žalobcu z 9. augusta 2019 a 8. novembra 2019 a súčasne rozhodol o pripustení navrhovaných zmien bez toho, aby mu umožnil sa k týmto zmenám vyjadriť. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že zaoberať sa a vysporadúvať sa s predmetnými procesnými návrhmi v odôvodnení napadnutého rozsudku ani úlohou súdu prvej inštancie nebolo, pretože o oboch týchto návrhoch právoplatne rozhodol pred vydaním napadnutého rozsudku samostatnými uzneseniami, o návrhu na zmenu žaloby z 5. augusta 2019 uznesením, č. k. 16C/47/2017-258 z 26. septembra 2019 a o návrhu na zmenu žaloby a návrhu na pristúpenie subjektu na strane žalovaného uznesením, č. k. 16C/47/2017-266 z 10. decembra 2019. Čo sa týka možnosti žalovaného v 1. rade vyjadriť sa k týmto návrhom, odvolací súd poukazuje na nasledujúce skutočnosti. O tom, či bude alebo nebude návrhu žalobcu na zmenu žaloby vyhovie, rozhoduje výlučne súd, preto sa súhlas žalovaného ani nevyžaduje. Napriek tomu z obsahu spisu vyplýva, že žalobca návrh na zmenu žaloby z 9. augusta 2019 doručil žalovanému v 1. rade na vedomie 7. augusta 2019, kedy ho zaňho prevzal splnomocnenec a túto skutočnosť podaním z 15. augusta 2019 oznámil aj súdu prvej inštancie. K návrhu žalobcu na zmenu žaloby a na pristúpenie subjektu na strane žalovaného z 8. novembra 2019 síce žalovanému v 1. rade nebolo umožnené sa vyjadriť, hoci vo vzťahu k nemu išlo o čiastočné späťvzatie žaloby, avšak vzhľadom na postoj žalovaného v 1. rade v tomto konaní nemožno podľa názoru odvolacieho súdu predpokladať, že ak by mu bolo zo strany súdu prvej inštancie umožnené k návrhu na zmenu žaloby vyjadriť sa, nebol by s takouto zmenou žaloby súhlasil.

19. Pokiaľ žalovaný v 1. rade tvrdil, že súd doposiaľ o späťvzati žaloby voči nemu za obdobie od 22. februára 2018 do 5. augusta 2019 nerozhodol, ani toto jeho tvrdenie nie je pravdivé, pretože presne o tejto sume bolo druhým výrokom uznesenia, č. k. 16C/47/2017-266 z 10. decembra 2019 rozhodnuté tak, že túto sumu bude povinná zaplatiť žalovaná v 2. rade, t. j. na zaplatenie sumy, ktorá bola vo vzťahu k žalovanému v 1. rade uplatnená, mala byť po zmene žaloby zaviazaná žalovaná v 2. rade. Procesne teda nedošlo k čiastočnému späťvzatiu žaloby voči žalovanému v 1. rade, ale k súdom pripustenej zmene žaloby, na základe ktorej žalobca požadoval od žalovaného v 1. rade sumu nižšiu ako v žalobe pôvodne podanej. S ohľadom na túto okolnosť nie je namieste, ani argument žalovaného v 1. rade, že táto skutočnosť sa mala prejavíť vo výroku o trovách konania, keďže žalovaný v 1. rade bude povinný nahradiť žalobcovi trovy konania iba z prisúdenej sumy, ktorá v jeho prípade predstavuje 4.336,13 eur.

20. Vo vzťahu k argumentácii žalovaného v 1. rade o nevysporiadaní sa súdu prvej inštancie s nedostatkom pasívnej vecnej legitímácie v časti, v ktorej si žalobca uplatňuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie prístupovej cesty, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie sa naozaj nevyjadril k tejto otázke, avšak vzhľadom na skutočnosti tvrdené žalobcom a nepopreté žalovaným v 1. rade, z ktorých nepochybne vyplýva, že žalovaný v 1. rade nevlastní žiadny pozemok alebo časť pozemku, po ktorých by sa mohol dostať k ním vlastnenej budove kravína, je nesporné, že na prechod a prejazd k tejto budove musí používať pozemok žalobcu, čím sa nesporne na úkor žalobcu bezdôvodne obohacuje, a to bez ohľadu na to, či túto budovu aj niekto aktívne užíva.

21. Ohľadom žalovaným v 1. rade tvrdeného odklonu súdu prvej inštancie od predbežného právneho názoru vysloveného na pojednávaní konanom 7. septembra 2021, odvolací súd konštatuje, že tento predbežný právny názor súd prvej inštancie vyslovil predtým ako vykonal dokazovanie, okrem iného aj výsluchom znalca D. M. M. P., D., ktorý sa podieľal na vypracovaní znaleckého posudku č. XX Technickej univerzity v Košiciach a ktorý vo svojej výpovedi presvedčivo zodpovedal na všetky položené otázky, v dôsledku čoho súd nemal dôvod neprihliadať na závery tohto znaleckého posudku. Navyše právny zástupca žalovaného vo svojom záverečnom prednese uskutočnenom pred vyhlásením uznesenia, ktorým súd vyhlásil dokazovanie za skončené, nenavrhol doplnenie dokazovania o žiadny iný dôkaz, teda ani o ďalší znalecký posudok, ktorým by spochybnil závery znaleckého posudku vypracovaného Technickou univerzitou v Košiciach.

22. V súvislosti s námietkou žalovaného v 1. rade, že za obdobie od 1. septembra 2017 do 21. februára 2018 nie je doložená výška bezdôvodného obohatenia znaleckým posudkom odvolací súd podotýka, že za toto obdobie si žalobca uplatnil bezdôvodné obohatenie, pri určení ktorého vychádzal z rovnakej ceny nájmu ako v roku 2017 (ktorá bola určená znaleckým posudkom), pričom žiadna žalovanými uvedená skutočnosť nezadávala pre súd prvej inštancie predpoklad preto, aby táto cena mala byť v neskoršom období po roku 2017 nižšia ako v samotnom roku 2017.

23. K odvolacím námietkam žalovanej v 2. rade odvolací súd uvádza nasledovné.

24. Žalovaná v 2. rade síce namietala, že jej materinský jazyk je ukrajinčina, po slovensky nerozumie a súd jej poslal všetky dokumenty výlučne v slovenčine, avšak z obsahu súdneho spisu (č. I. 329) vyplýva, že súd vlastnou činnosťou zistil, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 32C/10/2020 žalovaná v 2. rade komunikovala so súdom v slovenskom jazyku bez potreby prekladu písomnosti do ukrajinského jazyka, preto považuje túto námietku žalovanej v 2. rade za nedôvodnú.

25. Ak žalovaná v 2. rade argumentovala nevyužívaním budovy a neexistenciou príjmu, ktorý by ako jej vlastníčka bola mohla získať, odvolací súd zdôrazňuje, že od žalobcu nemožno spravodlivo žiadať, aby znášal finančné straty len preto, že žalovaná v 2. rade sa stala vlastníčkou budovy v havarijnom stave, ktorú po jej nadobudnutí nezrekonštruovala a v tomto dôsledku z tejto svojej nevýhodnej investície nemala žiadny príjem. Na druhej strane žalovaná v 2. rade na základe všeobecne a verejne prístupných informácií (ktoré sú aj ľahko prístupné napr. na internetových stránkach KAPOR) v tom čase musela mať vedomosť o tom, že pozemok pod budovou, ktorú nadobudla a ani príľahlý pozemok, jej nepatria.

26. Z uvedených dôvodov, keďže súd prvej inštancie správne dospel k vyššie uvedeným záverom, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom II. a III. výroku v časti istiny ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

27. Za opodstatnenú však považuje odvolací súd námietku žalovaného v 1. rade týkajúcu sa dátumu, odkedy súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania. Súčasne aj keď žalovaná v 2. rade túto námietku vo svojom odvolaní explicitne nevyjadrila a namietala len voči žalobcovi prisúdenej sume, odvolací súd vzhľadom na jej predpokladanú čiastočnú jazykovú bariéru preskúmal správnosť dátumu, od ktorého súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania aj v tomto prípade a dospel k rovnakého záveru ako u žalovaného v 1. rade.

28. V nadväznosti na to odvolací súd dáva do pozornosti právny názor vyslovený v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7 MCdo 5/2014 z 30. septembra 2014, podľa ktorého ustanovenie § 563 Občianskeho zákonníka ukladá dlžníkovi povinnosť plniť deň nasledujúci po tom, ako ho o plnenie veriteľ požiadal. Ak veriteľ vo výzve neurčí čas plnenia, pohľadávka sa stane splatnou uplynutím tejto doby. Za výzvu sa považuje aj návrh na začatie súdneho konania podaný veriteľom. V takomto prípade dlh sa stane splatným deň po doručení návrhu dlžníkovi. K omeškaniu dochádza uplynutím lehoty splatnosti. Tá sa riadi hmotným právom. Vo vzťahu k hlavnému záväzku je úrokový záväzok vedľajší, akcesorický. Povinnosť dlžníka platiť úroky z omeškania začína prvého dňa omeškania a nemôže trvať dlhšie, než trvá záväzok hlavný, predmetom ktorého je pohľadávka veriteľa a jej zodpovedajúci dlh dlžníka. Vzhľadom k tomu, že pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je v Občianskom zákonníku určená doba splnenia, je treba vychádzať z toho, že ten, kto je povinný bezdôvodné obohatenie vydať (dlžník) je povinný plniť prvý deň po tom, čo bol veriteľom o splnenie požiadaný. Ak nedošlo k požiadaniu dlžníka skôr, je treba za kvalifikovanú výzvu považovať žalobný návrh. Dňom splatnosti pohľadávky je potom deň po doručení tohto žalobného návrhu odporcovi (žalovanému).

29. Vychádzajúc z tohto právneho názoru dovolacieho súdu odvolací súd poznamenáva, že dňom, od kedy má žalobca voči žalovanému v 1. rade nárok na úroky z omeškania nemôže byť 7. november 2017, kedy bola podľa kópie doručky nachádzajúcej sa na č. I. 202 súdneho spisu zásielka obsahujúca žalobu uložená na pošte. Takisto dňom, od kedy má žalobca voči žalovanej v 2. rade nárok na úroky z omeškania nemôže byť 8. november 2019, ktorým je datované podanie žalobcu označené ako „Návrh na zmenu žaloby Návrh na prístupenie subjektu na strane žalovaného“.

30. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP v napadnutom II. a III. výroku v časti úroku z omeškania a v napadnutom IV. výroku zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

31. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie zaoberať sa vecou v zmysle právneho názoru vyjadreného odvolacím súdom, ktorým je súd prvej inštancie viazaný. Súd prvej inštancie odznova určí deň, od ktorého je možné žalobcovi priznať nárok na úroky z omeškania voči žalovanému v 1. rade a deň, od ktorého je možné žalobcovi priznať nárok na úroky z omeškania voči žalovanej v 2. rade a následne rozhodne vo veci samej a rozhodnutie riadne odôvodní tak, aby spĺňalo procesné náležitosti v zmysle ustanovení § 220 CSP a § 236 CSP tak, aby bolo v prípade podaného odvolania odvolacím súdom preskúmateľné.

32. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie zároveň rozhodne aj o náhrade všetkých trov konania v súlade s ustanovením § 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu dovolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).